

HỌC TẬP, XÂY DỰNG VÀ PHÁT TRIỂN ĐẤT NƯỚC - TRÁCH NHIỆM CỦA ĐỘI NGŨ THANH NIÊN

TS. Đỗ Việt Hà*

Tóm tắt: Trong sự nghiệp đấu tranh bảo vệ độc lập dân tộc, xây dựng và phát triển đất nước, bao thế hệ những người yêu nước đã chiến đấu hi sinh. Trong đó, phải kể đến lực lượng xung kích, đi đầu trong mọi hoạt động, đó là đội ngũ thanh niên. Đặc biệt hiện nay, khi thế giới và đất nước đang bước vào giai đoạn mới, trách nhiệm của những người trẻ tuổi đối với vận mệnh của quốc gia, dân tộc lại càng cần thiết. Đứng trước thực tế này, thanh niên sẽ phải làm gì để xứng đáng với niềm tin, sự kỳ vọng của dân tộc và cũng là để hoàn thành sứ mệnh lịch sử của mình? Để trả lời câu hỏi này, chúng tôi tập trung vào các vấn đề: Trách nhiệm của thanh niên đối với việc học tập của bản thân; Trách nhiệm của thanh niên trong xây dựng và phát triển đất nước; Một số biện pháp nhằm nâng cao trách nhiệm của thanh niên trong học tập, xây dựng và phát triển đất nước.

Từ khóa: Học tập, Đất nước, Thanh niên.

ĐẶT VẤN ĐỀ

Bác Hồ kính yêu của chúng ta đã từng dạy rằng: “Một năm khởi đầu từ mùa Xuân. Một đời khởi đầu từ tuổi trẻ. Tuổi trẻ là mùa Xuân của xã hội.” Thấm nhuần lời dạy của Người, noi theo gương của thế hệ những lớp thanh niên đi trước đã một lòng kiên trung, sẵn sàng đương đầu với mưa bom bão đạn thề quyết giành được độc lập, tự do cho dân tộc, đội ngũ thanh niên Việt Nam hiện nay đang từng ngày sát cánh bên nhau trong lao động và học tập để xứng đáng trở thành mùa Xuân của xã hội, trở thành những chủ nhân thực sự của đất nước, đưa đất nước phát triển xứng tầm và vươn mình ra thế giới. Ý thức được trách nhiệm xã hội của mình, đội ngũ thanh niên Việt Nam đã không ngừng nỗ lực học tập nâng cao trình độ bản thân, xung kích trong xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

1. TRÁCH NHIỆM CỦA THANH NIÊN ĐỐI VỚI VIỆC HỌC TẬP CỦA BẢN THÂN

1.1. Thanh niên và vai trò của thanh niên trong xã hội

Theo Điều 1 của Luật Thanh niên sửa đổi (2020) thì “Thanh niên là công dân Việt Nam từ đủ 16 tuổi đến 30 tuổi”. Họ là lực lượng xã hội to lớn có vai trò quan

* Trường Cao đẳng Kinh tế Công nghiệp Hà Nội.

trọng trong công cuộc xây dựng và phát triển đất nước, một trong những nhân tố quan trọng quyết định tương lai, vận mệnh dân tộc, là lực lượng chủ yếu trên nhiều lĩnh vực, đảm nhiệm những công việc, là những người luôn đi đầu trong xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

Nhận thấy được vai trò và tầm quan trọng của đội ngũ thanh niên đối với sự nghiệp xây dựng và phát triển đất nước trong thời đại mới, trong quá trình lãnh đạo đất nước, Đảng ta luôn đề cao vai trò, vị trí của thanh niên, xác định thanh niên là lực lượng xung kích cách mạng, công tác thanh niên là vấn đề sống còn của dân tộc như Hội nghị lần thứ bảy Ban Chấp hành Trung ương khóa X đã khẳng định: "Thanh niên là rường cột của nước nhà, chủ nhân tương lai của đất nước, là lực lượng xung kích trong xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, một trong những nhân tố quyết định sự thành bại của sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước, hội nhập quốc tế và xây dựng chủ nghĩa xã hội. Thanh niên được đặt ở vị trí trung tâm trong chiến lược bồi dưỡng, phát huy nhân tố và nguồn lực con người"¹.

Sinh thời Chủ tịch Hồ Chí Minh cũng luôn đánh giá cao vị trí, vai trò của đội ngũ thanh niên. Người nhận thấy đội ngũ thanh niên là những người trẻ tuổi, chiếm số đông trong xã hội. Họ là đội ngũ nhạy bén, hăng hái, hiểu biết, có lý tưởng, có đam mê và nhiều hoài bão, sẵn sàng chiến đấu và hi sinh vì mục tiêu cao cả của dân tộc. Người nhận định: "Thanh niên là chủ nhân tương lai của đất nước" và khẳng định "Nước nhà thịnh hay suy, yếu hay mạnh một phần lớn là do các thanh niên"².

Trong giai đoạn hiện nay, quá trình đẩy mạnh Cách mạng công nghiệp 4.0 mang lại cho Việt Nam nhiều cơ hội, đồng thời cũng đưa đến những thách thức đối với quá trình phát triển. Trong bối cảnh mới, đội ngũ thanh niên được xem là nhân tố chủ lực để đẩy nhanh công cuộc công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước. Để hoàn thành sứ mệnh của mình, thanh niên phải tích cực học tập để nâng cao nhận thức, sự hiểu biết, trình độ của bản thân. Đội ngũ thanh niên luôn xác định rõ ràng nhiệm vụ của mình trong từng giai đoạn lịch sử và sẵn sàng đối mặt với những khó khăn, thách thức với mục đích phụng sự Tổ quốc, phụng sự nhân dân. Chủ tịch Hồ Chí Minh cho rằng thanh niên cần phải hăng hái, không sợ khó, không sợ khổ, phải siêng học, siêng làm "Không có việc gì khó, chỉ sợ lòng không bền, đào núi và lấp biển, quyết chí ắt làm nên" (Bắc Cạn - 3/1951) và cũng theo Bác dân mới", nghĩa là thanh niên phải tham gia thực hành đời sống mới thì mới có thể trở thành những người công dân mới trong xã hội.

¹ Đảng Cộng sản Việt Nam (2008), *Nghị quyết hội nghị Trung ương 7, khóa X*, NXB Chính trị Quốc gia.

² Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, tập 5, NXB Chính trị Quốc gia, Hà Nội, tr.126.

1.2. Trách nhiệm của thanh niên trong học tập

Cách mạng công nghiệp 4.0 đòi hỏi đội ngũ thanh niên cần phải tập trung học tập, nghiên cứu, lao động sáng tạo trong một số lĩnh vực quan trọng. Bên cạnh đó, việc hội nhập quốc tế toàn diện đặt ra yêu cầu đối với thanh niên phải có những kỹ năng mang tính toàn cầu. Việc học tập và nghiên cứu của thanh niên đòi hỏi phải xuất phát từ thực tiễn và để phục vụ cho thực tiễn.

Về trách nhiệm đối với học tập, Hồ Chí Minh yêu cầu thanh niên phải không ngừng học tập nâng cao trình độ về mọi mặt “Thanh niên sẽ làm chủ nước nhà, phải học tập mãi, tiến bộ mãi”, “Muốn xứng đáng vai trò người chủ, thì phải học tập”. Bác yêu cầu thanh niên cần phải mạnh dạn chuyển hướng trong việc học tập, luôn tự cải tạo để tiến bộ mãi, tích cực tự học tập, tự bồi dưỡng, tự rèn luyện mình thành những người có đức, có tài để hoàn thành mọi nhiệm vụ được giao. Người cho rằng, phải cố gắng học tập chính trị, văn hoá, nghề nghiệp để tiến bộ mới trở thành cán bộ tốt.

Học tập và làm theo lời Bác dạy. Trong sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa và hội nhập quốc tế, việc rèn luyện và nâng cao chí khí cách mạng đang đặt ra cho đội ngũ thanh niên trên tất cả hoạt động, nhất là đối với những việc mới, việc khó. Các thế hệ thanh niên Việt Nam luôn tiếp nối truyền thống cha anh, phát huy tinh thần đoàn kết, xung kích, vươn lên chinh phục các đỉnh cao trên mọi lĩnh vực công tác, góp phần vào thắng lợi trong các cuộc kháng chiến chống thực dân, đế quốc, giải phóng đất nước. Trong thời kỳ đổi mới đất nước, hội nhập quốc tế, toàn cầu hóa và cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư, thanh niên Việt Nam tiếp tục vươn lên mạnh mẽ trên các lĩnh vực, là lực lượng quan trọng góp phần đưa đất nước hội nhập nhanh hơn, sâu hơn; thanh niên thực sự là lực lượng nòng cốt, là động lực của sự phát triển đất nước trong thời kỳ đổi mới.

Điều 15 của Luật Thanh niên sửa đổi (2020) có quy định rõ ràng về trách nhiệm của thanh niên “Tích cực học tập, nâng cao trình độ, kiến thức, kỹ năng; tiếp cận, nghiên cứu, ứng dụng khoa học và công nghệ vào thực tiễn”; “Rèn luyện đạo đức, nhân cách, lối sống văn hóa, ứng xử văn minh; có trách nhiệm công dân, ý thức chấp hành pháp luật; phòng, chống tiêu cực, tệ nạn xã hội, hành vi trái pháp luật và đạo đức xã hội”. Thanh niên cần phải có trách nhiệm đối với chính bản thân là phải học tập, trang bị thật tốt cho mình vốn kiến thức, hiểu biết về thế giới,... Học tập tốt không chỉ góp phần xây dựng một đất nước hùng mạnh, phát triển mà còn là con đường tốt nhất để đội ngũ thanh niên đi đến một tương lai tươi sáng và tốt đẹp bởi “Học tập là hạt giống của kiến thức” để chinh phục tri thức và hoàn thiện nhân cách. Thanh niên phải có lòng thương người và

đối xử với người theo lẽ phải. Đặc biệt, thanh niên cần tích cực rèn luyện một lối sống trong sáng, lành mạnh, tránh xa thói hư tật xấu. Giai đoạn hiện nay, mặt trái của cơ chế thị trường đang tác động tiêu cực đến thế hệ trẻ. Vì vậy, công tác giáo dục, rèn luyện thanh niên sống có lý tưởng là vấn đề mang tính cấp thiết. Giáo dục thanh niên học tập và làm theo lời dạy của Bác góp phần tích cực vào việc đào tạo những chủ nhân tương lai của nước nhà.

Trách nhiệm của thanh niên đối với bản thân mình chính là trách nhiệm trong học tập, bởi kiến thức là vô tận, đòi hỏi chúng ta phải tìm tòi, nghiên cứu, khám phá những cái mới, có phương pháp học tập phù hợp. Thanh niên cần tạo cho mình tính chủ động, tự giác trong học tập, ngay thẳng, thật thà. Bên cạnh học kiến thức thì đội ngũ thanh niên còn cần phải học về đạo đức, bởi đạo đức mới là gốc của sự thành công, có đạo đức thì mới giữ được nhân cách, bản lĩnh trong mọi hoàn cảnh. Như Bác đã nói: "Thanh niên phải có đức, có tài. Có tài mà không có đức ví như một anh làm kinh tế tài chính rất giỏi nhưng lại đi đến thụt két thì chẳng những không làm được gì ích lợi cho xã hội mà còn có hại cho xã hội nữa. Nếu có đức mà không có tài ví như ông Bụt không làm hại gì cũng không lợi gì cho con người"¹.

2. TRÁCH NHIỆM CỦA THANH NIÊN TRONG XÂY DỰNG VÀ PHÁT TRIỂN ĐẤT NƯỚC

Trải qua lịch sử hàng ngàn năm dựng nước và giữ nước, các thế hệ cha ông đã kiên cường chiến đấu, hi sinh để bảo vệ nền độc lập tự do cho dân tộc. Hơn bao giờ hết, chúng ta có quyền tự hào vì là một phần của máu thịt Việt Nam. Trong bối cảnh khoa học công nghệ đang phát triển nhanh như vũ bão, quá trình toàn cầu hoá, hội nhập kinh tế quốc tế ngày càng sâu rộng thì thế hệ trẻ - đội ngũ thanh niên Việt Nam cần phải ý thức được trọng trách và sứ mệnh lịch sử của mình, vai trò xung kích trong học tập, rèn luyện nâng cao phẩm chất chính trị, đạo đức, lối sống của thanh niên cần được phát huy để góp phần vào quá trình xây dựng, phát triển đất nước Việt Nam ngày một giàu đẹp, đưa nước ta sánh với các cường quốc năm châu.

Xác định được vị trí, vai trò và tầm quan trọng của đội ngũ thanh niên trong sự nghiệp xây dựng và phát triển đất nước, ngày 29/11/2005, tại Kỳ họp thứ 8, Quốc hội khóa XI, Luật Thanh niên đã được thông qua và có hiệu lực thi hành từ ngày 01/7/2006. Việc ban hành Luật Thanh niên đã tạo hành lang pháp lý đối với thanh niên nhằm phát huy vai trò xung kích, tình nguyện, sức sáng tạo, tiềm năng to lớn của thanh niên, góp phần vào sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc;

¹ Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, tập 5, NXB Chính trị Quốc gia.

phát huy vị trí, vai trò của tổ chức thanh niên trong việc đoàn kết, tập hợp thanh niên, bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của thanh niên. Trong Luật Thanh niên quốc (Điều 12): Phát huy truyền thống dựng nước và giữ nước của dân tộc; xung kích, sáng tạo, đi đầu trong công cuộc đổi mới, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa"; "Sẵn sàng bảo vệ Tổ quốc, bảo vệ độc lập, giữ vững chủ quyền, an ninh quốc gia, thống nhất và toàn vẹn lãnh thổ; đảm nhận công việc khó khăn, gian khổ, cấp bách khi Tổ quốc yêu cầu". Quy định về trách nhiệm của thanh niên đối với Nhà nước và xã hội (Điều 13): "Gương mẫu chấp hành chính sách, pháp luật và thực hiện nghĩa vụ công dân; Tham gia giữ gìn trật tự, an toàn xã hội, quốc phòng, an ninh quốc gia; Chủ động đề xuất ý tưởng, sáng kiến trong quá trình xây dựng chính sách, pháp luật; tham gia quản lý nhà nước và xã hội; Tích cực tham gia tuyên truyền, vận động nhân dân thực hiện Hiến pháp và pháp luật; Xây dựng các mô hình sản xuất, kinh doanh tạo việc làm; tham gia bảo vệ môi trường và các hoạt động vì lợi ích của cộng đồng, xã hội; tích cực tham gia hoạt động chăm sóc, giáo dục và bảo vệ trẻ em". Thực hiện tốt quy định của Luật, đội ngũ thanh niên phải thường xuyên tu dưỡng, rèn luyện, nâng cao trình độ chính trị, chuyên môn nghiệp vụ, trình độ và hội nhập quốc tế, nỗ lực phấn đấu trở thành lực lượng xung kích, đi đầu trong công tác nghiên cứu; đi đầu trong phòng, chống thiên tai; khắc phục khó khăn, gian khổ; nêu cao tinh thần cảnh giác cách mạng, phấn đấu, hoàn thành tốt mọi nhiệm vụ, góp phần vào sự phát triển bền vững của đất nước.

Sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc bên cạnh những thời cơ, thuận lợi cũng đang phải đối mặt với những khó khăn, thách thức mới đan xen. Nhiệm vụ đặt ra cho thanh niên nặng nề nhưng vô cùng vẻ vang. Tổ chức thanh niên cần tăng cường công tác giáo dục chính trị, tư tưởng, bồi đắp lý tưởng, niềm tin, khát vọng, tập trung xây dựng phẩm chất chính trị, tư tưởng, đạo đức cho đội ngũ thanh niên để xứng đáng là thế hệ trẻ "vừa hồng, vừa chuyên", "giỏi việc nước, đảm việc nhà", dám nghĩ, dám làm và dám chịu trách nhiệm với tinh thần "Đâu cần thanh niên có, việc gì khó có thanh niên" sẵn sàng đương đầu với mọi khó khăn, gian khổ vì mục tiêu, lý tưởng cao đẹp xây dựng xã hội chủ nghĩa Việt Nam văn minh, giàu mạnh. Đội ngũ thanh niên Việt Nam đã có sự vươn lên toàn diện, có trách nhiệm với bản thân, gia đình và xã hội. Thế hệ trẻ luôn tin tưởng vào sự lãnh đạo của Đảng và con đường phát triển của đất nước; thể hiện rõ lòng yêu nước, tinh thần tự hào dân tộc.

Trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc hiện nay, đại bộ phận thanh niên luôn tin tưởng vào sự lãnh đạo của Đảng; nêu cao tinh thần yêu nước, sẵn

sàng hy sinh vì độc lập dân tộc, vì hạnh phúc của nhân dân. Thanh niên luôn có khát vọng, ý chí vươn lên, có tinh thần đoàn kết, vì cộng đồng và lợi ích quốc gia nên đã luôn có mặt ở những nơi khó khăn. Những việc làm và hoạt động của thanh niên được thể hiện rõ nhất ở các phong trào hành động Cách mạng, các chương trình hành động, tiêu biểu, như: "Tuổi trẻ Việt Nam học tập và làm theo lời Bác"; "Góp đá xây Trường Sa"... Thanh niên thể hiện lòng yêu nước bằng những hành động cụ thể, qua các cuộc vận động "Thanh niên thi đua rèn luyện", "Thanh niên thi đua cống hiến", "Thanh niên sống có trách nhiệm"...

Thanh niên thể hiện rõ vai trò xung kích, sáng tạo trong phát triển kinh tế - xã hội, bảo đảm quốc phòng - an ninh, đóng góp tích cực vào quá trình đẩy mạnh công nghiệp hóa - hiện đại hóa đất nước và hội nhập quốc tế, luôn ra sức phấn đấu lao động, học tập, rèn luyện về mọi mặt, có ý chí khắc phục khó khăn vươn lên lập thân, lập nghiệp với khát vọng cống hiến vì tương lai tươi sáng của dân tộc; có tinh thần sống nhân ái vì cộng đồng, có trách nhiệm với bản thân, gia đình và xã hội; có ý thức công dân, gương mẫu chấp hành pháp luật. Bằng những hành động thiết thực, đội ngũ thanh niên đã làm rất tốt nhiệm vụ của mình dưới sự lãnh đạo của Đảng trong quá trình xây dựng và phát triển đất nước.

3. MỘT SỐ BIỆN PHÁP NHẪM NÂNG CAO TRÁCH NHIỆM CỦA THANH NIÊN TRONG HỌC TẬP, XÂY DỰNG VÀ PHÁT TRIỂN ĐẤT NƯỚC

Về phía các cơ quan, tổ chức

Thanh niên là lực lượng đáng tin cậy của Đảng, của nhân dân. Vì vậy, việc quan tâm, chăm lo đầu tư cho thanh niên phát triển toàn diện là trách nhiệm của toàn xã hội. Do vậy các cơ quan, tổ chức cần có kế hoạch cụ thể thiết thực trên nhiều lĩnh vực để nâng cao đạo đức, thể lực, trí lực và vật lực cho thanh niên.

Tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác thanh niên thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa. Đồng thời, nhấn mạnh trách nhiệm, hiệu lực, hiệu quả quản lý nhà nước về thanh niên và công tác thanh niên. Tăng cường giáo dục lý tưởng, đạo đức cách mạng, lối sống văn hóa, ý thức công dân để hình thành thể hệ thanh niên có phẩm chất tốt đẹp, có khí phách và quyết tâm hành động thực hiện thành công sự nghiệp đổi mới đất nước.

Tiếp tục đẩy mạnh công tác giáo dục truyền thống, khơi dậy tinh thần yêu nước, giáo dục và nâng cao nhận thức của đoàn viên thanh niên và thế hệ trẻ về những thành quả mà Đảng, Nhà nước và nhân dân ta đã đạt được trong từng giai đoạn lịch sử. Đa dạng hóa phương thức tuyên truyền, giáo dục nâng cao nhận thức, lý tưởng cách mạng cho đảng viên trẻ, đoàn viên ưu tú, mỗi cá nhân phải tự

nhận thức về trách nhiệm của mình, thường xuyên rèn luyện bản lĩnh chính trị, trau dồi đạo đức cách mạng.

Giáo dục chính trị, tư tưởng sâu rộng cho thanh niên nhận thức đúng tình hình đất nước và trách nhiệm của thanh niên đối với Tổ quốc và nhân dân; tham gia tích cực giải quyết những vấn đề liên quan đến đời sống, học tập và đào tạo nhân lực, bồi dưỡng nhân tài là thanh niên. Đổi mới toàn diện giáo dục và đào tạo, tạo cơ hội cho mọi thanh niên được học tập, không ngừng nâng cao trình độ, có tri thức và kỹ năng, vươn lên ngang tầm với thanh niên các nước tiên tiến trên thế giới. Xây dựng môi trường xã hội lành mạnh, tạo điều kiện cho thanh niên nâng cao đời sống văn hoá tinh thần, phát triển toàn diện.

Tiếp tục triển khai tốt cuộc vận động "Học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh". Giáo dục thanh niên theo lý tưởng của Đảng là nhiệm vụ trọng tâm, xuyên suốt của công tác Đoàn và phong trào thanh niên. Công tác giáo dục của Đoàn nhằm mục tiêu củng cố niềm tin, bồi đắp lý tưởng, đạo đức cách mạng, đạo đức, lối sống cho đoàn viên thanh niên, tạo động lực để đoàn viên thanh niên phấn đấu hoàn thành xuất sắc mọi nhiệm vụ được giao.

Nêu cao tinh thần khởi nghiệp, tổ chức tốt các phong trào thi đua gắn với thực hiện nhiệm vụ chính trị của Đoàn viên thanh niên. Tích cực phát động các phong trào thi đua tích cực trên các trang mạng xã hội nhằm định hướng thông tin tích cực đến với đoàn viên thanh niên và giới trẻ. Đẩy mạnh phong trào văn hóa, văn nghệ, thể dục thể thao, xây dựng nếp sống văn hóa. Tiếp tục đẩy mạnh các hoạt động tình nguyện, chung sức vì cộng đồng, tăng cường hoạt động hướng về cơ sở. Nâng cao chất lượng lao động trẻ, giải quyết việc làm, tăng thu nhập và cải thiện đời sống cho thanh niên, đồng thời coi trọng hơn nữa việc trọng dụng tài năng trẻ.

Về phía bản thân đội ngũ thanh niên

Trước hết, thanh niên cần chủ động trang bị các kỹ năng mới, đó là các kỹ năng liên quan đến nhận thức; các kỹ năng về thể chất và các kỹ năng về xã hội. Thanh niên tích cực tham gia học tập nâng cao trình độ lý luận chính trị, bồi đắp lý tưởng cách mạng trong sáng.

Trong giai đoạn hiện nay, khi bối cảnh trong nước và quốc tế đang tác động một cách toàn diện lên tư tưởng, tình cảm, lối sống, nhu cầu tất cả đội ngũ thanh niên, thanh niên phải rèn luyện để có lập trường tư tưởng vững vàng, có lòng yêu nước, có niềm tin vào sự lãnh đạo của Đảng và sự nghiệp xây dựng Chủ nghĩa xã hội, có đạo đức trong sáng và lối sống lành

mạnh; tích cực tham gia vào các cuộc đấu tranh bảo vệ Đảng, Nhà nước. Điều này đã được Lênin khẳng định lúc sinh thời "Đoàn Thanh niên Cộng sản cần phải hoạt động dưới sự lãnh đạo của Đảng, tuân theo những chỉ thị chung của Đảng Cộng sản, nếu Đoàn thực sự muốn trở thành cộng sản". Mỗi thanh niên phải luôn rèn luyện, phấn đấu, vươn lên trong học tập, lao động và cuộc sống; nhận thức rõ vị trí, vai trò, thực hiện tốt quyền và nghĩa vụ của thanh niên với Tổ quốc; tích cực tham gia sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa góp phần xây dựng nước Việt Nam.

Bối cảnh Cách mạng công nghiệp 4.0, khi nền kinh tế tri thức tồn tại khắp mọi nơi, xuất hiện trong mọi mặt của cuộc sống, đòi hỏi đội ngũ thanh niên phải có kiến thức tổng hợp sâu rộng. Bên cạnh đó, khi hàng ngày, hàng giờ đều có những thay đổi về mặt công nghệ, ảnh hưởng đến đời sống của cộng đồng và chính bản thân đội ngũ thanh niên thì khả năng thích ứng và khả năng giải quyết vấn đề một cách linh hoạt, sáng tạo là chìa khóa vạn năng để nâng cao năng suất lao động, chất lượng cuộc sống. Đứng trước cơ hội và thách thức do nền kinh tế tri thức đem lại, đội ngũ thanh niên cần phải cố gắng học tập để hoàn thiện bản thân, để đưa đất nước tiến lên một tầm cao mới và bước lên vũ đài thế giới. Đồng thời phát huy sự nỗ lực phấn đấu của mình trong học tập, lao động và cuộc sống; không ngừng rèn luyện đạo đức, lối sống, hoàn thiện nhân cách trở thành công dân có ích cho xã hội, thành viên tốt trong gia đình, tích cực đóng góp cho sự phát triển của đất nước; Phát huy hơn nữa tinh thần xung kích của tuổi trẻ, tích cực tham gia các công tác xã hội; luôn hoàn thành và đi đầu trong mọi nhiệm vụ với tinh thần nhiệm vụ nào cũng hoàn thành, khó khăn nào cũng vượt qua, góp phần xây dựng đất nước "Dân giàu - nước mạnh - xã hội dân chủ - công bằng - văn minh".

Bên cạnh đó, thanh niên cũng cần tích cực tham gia vào việc xây dựng môi trường xã hội lành mạnh: Tránh xa các tệ nạn xã hội, đấu tranh loại bỏ những tư tưởng bảo thủ, chậm tiến, xây dựng một môi trường sống thân thiện, nhân ái, tích cực, đồng thời xây dựng môi trường sinh thái trong lành, sạch đẹp với các biện pháp như: Tích cực tham gia phòng chống ô nhiễm môi trường, suy thoái môi trường và ứng phó với biến đổi khí hậu toàn cầu, đây là nhiệm vụ quan trọng, cấp thiết trong giai đoạn hiện nay và sau này trước sự phát triển mạnh mẽ của nền công nghiệp.

Cùng với đó, việc đa dạng hóa và kết hợp chặt chẽ các hình thức, biện pháp học tập, làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh nhằm khắc phục những tư tưởng bảo thủ, trì trệ là việc làm cần thiết.

Nếu kết hợp đồng bộ các hình thức, phương pháp thì việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh sẽ có hiệu quả thiết thực.

Ngoài ra, thanh niên cần chủ động tham gia vào quá trình hội nhập quốc tế; tham gia giải quyết các vấn đề toàn cầu; tham gia vào công tác ngoại giao để nâng tầm ảnh hưởng của Việt Nam trên trường quốc tế.

KẾT LUẬN

Đội ngũ thanh niên cần phải nhận thấy sứ mệnh mà lịch sử giao phó cho mình là vô cùng quan trọng, có tính chất quyết định đến sự thành bại trong công cuộc phát triển đất nước, xây dựng xã hội chủ nghĩa ở nước ta trong giai đoạn hiện nay. Đánh giá về nhiệm vụ lịch sử của thanh niên đã Lênin khẳng định "*Nhiệm vụ thật sự xây dựng xã hội cộng sản chủ nghĩa, chính là của thanh niên*".¹ Trách nhiệm xã hội của thanh niên Việt Nam ngay lúc này là phải học tập để hoàn thiện bản thân, để ứng dụng khoa học công nghệ hiện đại vào công cuộc xây dựng và phát triển đất nước. Để đội ngũ thanh niên có thể hoàn thành tốt nhiệm vụ của mình và trở thành cánh tay đắc lực của Đảng thì các tổ chức Đảng, Nhà nước, Đoàn thanh niên phải thường xuyên quan tâm, chăm lo, định hướng lý tưởng và tạo môi trường, điều kiện để thanh niên rèn luyện, cống hiến, trưởng thành. Bên cạnh đó, bản thân thanh niên cũng phải tự mình trau dồi, tìm tòi nhằm phát huy hết khả năng của mình và hoàn thành tốt nhiệm vụ xây dựng và phát triển đất nước theo định hướng xã hội chủ nghĩa.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Đảng Cộng sản Việt Nam (2008), *Nghị quyết hội nghị Trung ương 7*, khóa X, NXB Chính trị Quốc gia.
2. Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, Tập 5, NXB Chính trị Quốc gia, Hà Nội.
3. V.I. Lênin (1977), *Toàn tập*, Tập 41, NXB Tiến bộ, Mátxcova.

¹ V.I. Lênin (1977), *Toàn tập*, Tập 41, NXB Tiến bộ, Mátxcova, tr.630-631.